

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Dramaturgická analýza filmů rumunské nové vlny
Autor/ka práce: Damián Vondrášek
Studijní program: N8204 Filmové, televizní a fotografické umění a nová média, Režie
Typ studijního programu: navazující magisterský

Vymezení cíle a jeho naplnění: Cíle, stanovené v abstraktu, autor ohledává a naplňuje (jen ten plurál v názvu je asi stopou původních myšlenek).

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce): Práce může být napomocná pro studenty a další zájemce, zabývající se obdobnou problematikou a literaturou.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi: Damián Vondrášek se v závěru studia již etabloval jako profesionál s respektovanými výsledky. Jeho hledání je především subjektivní a výsledky lze stěží oddělit od osobnosti autora. V tom vidím potenciál i limity případného využití v praxi. Toto je reflexe tvůrce Damiána Vondráška – a ta může oslovit adepty i studenty filmového umění.

Logická stavba a členění práce: Standardní – autor pojmenuje cíl, pokusí se stanovit metodiku, vytvoří si pomocné nástroje a aplikuje je na analýzu vybraného filmu.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu: Nezaznamenal jsem problémy (až na název, jak už bylo zmíněno).

Práce s informačními zdroji: Standardní.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň: Velmi dobrá jazyková úroveň, včetně překladů. V terminologii je autor poněkud přelétavý.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Práce Damiána Vondráška není historizující ani širěji kontextuální. Pokládám ji za subjektivně analytickou a mířící především k vlastnímu poznání a ověření si některých schémat z jednoho sektoru pestře se vyvíjejících a publikovaných návodů tvorby dramatických děl. V úvodu mi trochu chybí vymezení, proč právě tyto tři, vlastně docela konzistentní knihy, zabývající se především příběhem a strukturou, když existují podobně úspěšné linie „kuchařek“, preferujících

dramatickou situaci (počínaje knihou Georgese Poltiho „36 dramatických situací“ 1895) postavu (především učitel Woodyho Allena Lajos Egri - „How to Write a Play“, 1942) či archetypy a mýty (Ch. Vogler). Za velmi osobní pokládám výběr úvodní historické osy: Aristoteles, Freytag, Zich a Císař. O Aristotelovi netřeba pochybovat a Gustav Freytag opravdu patří – původně především v Evropě - k předchůdcům dnešních návodů, jak psát dramatický text. Před ním ovšem jiné teoretizující hlavy evropské renesance a baroka destilovali Aristotela v teoriích dokonalé tragedie, až se jim ho podařilo skoro vykastrovat – a také téměř zničit odkaz alžbětinského divadla a náběhu k měšťanskému dramatu. Teprve osvícenectví, Diderot, a pak revoluce „německé truchlohry“ a Lessingovy dialektické dramaturgie, preromantického díla Goetheho a Schillera včetně Hegelových geniálních postřehů v jeho „Estetice“, které definovaly třeba na analýze Hamleta bořitelské i objevitelské Shakespearovy zásluhy, znamenaly přelom – došlo ke smíření Aristotela se Shakespearem. Musela ovšem vzniknout dostatečná množina nových děl, aby se objevil Freytag s obnovenou „statistickou“ metodou srovnávání úspěšných dramát a s pokusem objevitele „Poslední knihy o dramatu, kterou budete potřebovat“, abych parafrázoval pana Snydera. Jsem rád, že autor připomíná Otakara Zicha, ale ten do této řady se svým zkoumáním psychologie percepce patří spíše díky autorově zaujetí jeho terminologií, stejně jako Jan Císař se svou moderní divadelní zkušeností. Kdybych byl maximalista, hledal bych u kořenů amerických návodů spíše G.P. Barkera („Dramatic Technique“ 1919), který v USA přednášel Shakespeara a anglické drama, zprostředkoval znalost evropské literatury, učil třeba Eugena O’Neilla – a zprostředkoval americkým studentům teorii „Well-made Play“), která se zformovala při velkovýrobě francouzských komedií na začátku 19. století – jak napsat úspěšnou hru tak, že do univerzálního vzorce vhodíte postavu či zápletku.

Při srovnávání tří vybraných příruček už cítím formulovaný záměr i cíl. Autor se zkušeností tvůrce odlišuje planě obecné floskule a umělé konstrukce od historií a tvorbou osvědčených konkrétních doporučení.

Fieldovo schéma odhaluje jako obecné a dogmatické, Snydera pak nahlíží, řekl bych, jako veselého, lehce zjištného parazita, využívajícího předchozích děl. McKeeho zkušenost je zdůvodněně vyzdvížena – autor v jeho knize nalézá povzbuzení k organickému růstu díla.

Aplikace poznání při analýze konkrétního díla je srozumitelná – ale v použití jednotlivých modelů podle mého názoru poněkud lehkoruká.

Uvědomuji si, že hodnotím již renomovaného tvůrce, hledajícího i v tomto úkolu inspirativní poznání pro svoji tvorbu. A také to, že se pohybuji na půdě umělecky realizační katedry.

Navrhuji klasifikaci: B

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě: Využíváte hodnocené principy při své tvorbě? Předem, zpětně, vědomě, podvědomě, kontrolně?

Doporučení práce k obhajobě:
doporučuji

Navrhovaná klasifikace: B

Datum vypracování posudku:
16.9.2023

Mgr. Jiří Dufek, KSD FAMU.

Jméno oponenta práce

16.9.2023

(datum a podpis)

